

طراحی مدل بازی بر اساس مهارت میان فردی (توانایی های فردی، ارتباط موثر و سازگاری روانی و هوش هیجانی) کودکان

تاریخ دریافت: ۱۴۰۱/۰۲/۱۰ - تاریخ پذیرش: ۱۴۰۱/۰۶/۲۰

خلاصه

مقدمه: هدف از پژوهش حاضر هدف از انجام این پژوهش، طراحی مدل بازی آموزشی با تاکید بر رشد مهارت میان فردی کودکان و هوش هیجانی و اثربخشی آن بر این مهارت در کودکان پیش دبستانی بود. رفتارهای ابتدایی میان فردی به سازگاری کودک در مدرسه و دستیابی به موفقیت کمک می کند. کودکان خردسالی که با مهارت های میان فردی ضعیفی وارد مدرسه می شوند مشکلات زیادی دارند از جمله طرد از طرف همسالان، مشکلات رفتاری و سطح پایین پیشرفت تحصیلی داشتن مهارت میان فردی، کودک را قادر می سازد که روابط میان فردی را خلق کند و در هر مرحله از زندگی به روابط میان فردی خود را تقویت کند. افراد دوره اجتماعی شدن را از زمان تولدشان شروع می کنند و زندگی خود را از طریق مهارت های اجتماعی پیکربندی می کنند. مهارت های میان فردی فراهم کننده سازگاری و انطباق اجتماعی و نیز تعامل و ارتباط با همسالان و دیگران است روش تحقیق از منظر هدف یک تحقیق بنیادی است که مبتنی بر روش تحقیق آمیخته اکتشافی است. یافته ها نشان می دهد که مهارت میان فردی یکی از ابزارهایی است که فرد را قادر به سازگاری اجتماعی، ایجاد روابط میان فردی و حفظ آن می کند که از سال های اول زندگی یاد گرفته می شوند و تاثیرات کوتاه مدت و بلند مدتی در طول زندگی فرد دارند. افرادی که مهارت های میان فردی شان رشد می کند، به رضایت از خود دست می یابند و از نظر اجتماعی مسئولیت پذیر و افراد مفیدی هستند.

کلمات کلیدی: طراحی مدل بازی، مهارت میان فردی، توانایی های فردی، سازگاری روانی، هوش هیجانی کودکان

پی نوشت: این مطالعه فاقد تضاد منافع می باشد.

میسره کرامتی^۱

اکبر محمدی^{۲*}

سارا حقیقت^۳

۱ دانشجوی دکتری روان شناسی تربیتی، واحد گرمسار، دانشگاه آزاد اسلامی، گرمسار، ایران.

۲ استادیار روان شناسی، واحد گرمسار، دانشگاه آزاد

اسلامی، گرمسار، ایران. (نویسنده مسئول)

۳ استادیار روان شناسی، واحد گرمسار، دانشگاه آزاد اسلامی، گرمسار، ایران.

Email: psychic2006@gmail.com

مقدمه

تقویت مهارت‌های میان فردی کودکان تا حدود زیادی در گرو توجه به رویکردهای آموزشی به ویژه در سال‌های نخست زندگی است (9). با توجه به اینکه آموزش رسمی از مقطع پیش‌دبستانی آغاز می‌شود و عملکرد این مراکز آموزشی زمینه‌ساز ورود کودکان به اجتماعی بزرگتر به نام مدرسه و سپس جامعه است، اما در ایران به دلیل نویا بودن این مقطع تحصیلی، هنوز دستورالعمل آموزشی مشخص، استاندارد و مطمئنی که مهارت‌های اجتماعی را در کودکان نهادینه کند، تعریف نشده است (5). بحث در زمینه نوع تخصص و نحوه استخدام مربیان پیش‌دبستانی از یک سو و عملکرد متفاوت مراکز تحت نظارت سازمان بهزیستی و آموزش و پرورش از سوی دیگر بر پیچیدگی اداره این مراکز افزوده است. پیامدهای این ضعف ساختاری، موجب افزایش آسیب‌ها و اختلالات عاطفی-هیجانی در کودکان پیش‌دبستانی شده است؛ به طوری که پدیده اضطراب جدایی کودکان از والدین، خرابکاری، فرار از مدرسه، رفتار پرخاشگرانه (4)، گوشه‌گیری، افسردگی و بهانه‌جویی در این گروه از کودکان سبب نگرانی والدین و مربیان شده است (2). دوره پیش‌دبستانی در تکامل رفتارهای اجتماعی و میان فردی نقش بسیار مهمی ایفا می‌کند. هر چند در این دوره کودک از آموزش رسمی معاف است و از آزادی عمل بیشتری برخوردار می‌باشد، لیکن کودکان به دنیایی وارد می‌شوند که باید بسیاری از نیازهای خود را برآورده کنند. عدم آموزش در این زمینه می‌تواند کودکان را با مشکلات زیادی مواجه نماید، با وجود این بیشتر آنان تا سال‌ها پس از ورود به مدرسه از این نظر تحت آموزش خاصی قرار نمی‌گیرند (32). بسیاری از مسئولین آموزشی توافق دارند که هدف آموزش ابتدائی، هدایت کودکان در فعالیت‌های آینده زندگی آنان است (28). آن‌ها مشتاق درک دنیای اطرافشان هستند و مایل به گسترش روابط و مهارت‌هایشان می‌باشند. کودکان در دوران پیش از دبستان قابلیت یادگیری

قابل ملاحظه‌ای دارند، این تجارب یادگیری در درون خانواده و با دوستان شکل می‌گیرد. آن‌ها می‌توانند طی فعالیت‌های بدنی در تعامل با محیط آموزش ببینند، همچنین به دوستی‌ها شکل داده و از فعالیت‌های گروهی لذت ببرند (17). کودکان پیش‌دبستانی نیاز به فرصت‌هایی جهت ورزش و حرکت دارند (26). آن‌ها باید روزانه برای یادگیری و هماهنگی اندام‌ها فعالیت بدنی داشته باشند. از این رو باید نقش آن را در زندگی کودک جدی گرفت و از این ویژگی برای توسعه و تکامل توانایی‌های لازم بهره برد. از طریق بازی می‌توان کودک را تربیت نمود و بسیاری از یادگرفتنی‌ها را به او آموخت (6). بازی مجموعه حرکت‌ها و فعالیت‌های جسمی و ذهنی است که موجب شادی، لذت و ارتباط با دیگران شده و در عین‌اینکه وسیله سرگرمی است، جنبه آموزشی و سازندگی نیز دارد. ماریا مونته‌سوری بازی را مدرسه بزرگی می‌داند که کودک در آن آموزش می‌یابد و نیروی بدنی، ذهنی و اجتماعی او رشد می‌کند و برای زندگی کردن از هر جهت آماده می‌شود (25). تراویک-اسمیت و دی‌زیرگوت^۲ (۲۰۱۱) بازی را فرآیندی چندبعدی می‌دانند که در خدمت تکامل و رشد کودک است و می‌تواند راهی جهت تخلیه انرژی‌های درونی کودک باشد و راه را برای یادگیری او هموارتر سازد. همچنین منجر به رشد اجتماعی و بهبود مهارت‌های اجتماعی کودک شود (25).

بازی بی‌هدف قادر به بهبود مهارت‌های حرکتی بنیادین و مهارت‌های میان فردی در کودکان بین سه تا شش ساله نیست، بنابراین باید آموزش فعالیت‌های بدنی برای این کودکان با هدف مشخص به منظور تکامل قابلیت‌های حرکتی و نیازهای روانی و اجتماعی‌شان باشد. بنابراین این مطالعه به دنبال پاسخگویی به این سوال است که آیا مدل بازی آموزشی با تاکید بر مهارت میان فردی بر رشد مهارت میان فردی کودکان پیش‌دبستانی تاثیر دارد؟

بازی آموزشی

بازی بهترین شکل فعالیت کودکان در سنین پیش از دبستان است. در جریان بازی نیروهای جسمی و روحی کودک یعنی دقت، حافظه، تصور، نظم و ترتیب به سر می‌برند و رسالت تغییر و دگرگون ساختن آن را بر عهده دارند (37).

کودک از طریق بازی به شخصیتی متعادل دست پیدا می‌کند و تعادل و مهارت‌های لازم را برای زندگی در کنار دیگران در محیط‌های غیر از خانه و در کنار افرادی غیر از والدین کسب می‌کند، لذا کودک از طریق بازی به رشد اجتماعی لازم دسترسی می‌یابد (23).

کودکی که از بازی می‌هراسد، هرگز رشد سالم ندارد و از لحاظ روانی بیمار است و باید فوراً به درمان او می‌پرداخت. به عقیده وودور، حتی تخیل کودک نوعی بازی است و می‌توان گفت بازی معمولاً اگر دائماً هم نباشد، شامل عامل تخیل و اختراع است (37).

نقش بازی در رشد کودک

در جهان معاصر، بازی بهترین شکل فعالیت طبیعی برای هر کودک است. در واقع بازی کردن در زندگی کودک از اهمیت زیادی برخوردار است. در جریان بازی، نیروهای روحی و جسمی کودک، یعنی دقت، حافظه، تخیل، نظم و ترتیب، چالاکی و مهارت و... رشد می‌یابند و علاوه بر این‌ها بازی برای کودک محرک و انگیزه‌ای می‌شود در جهت کسب تجارب اجتماعی. بازی وسیله طبیعی کودک برای بیان خود است. کودک با بازی کردن، موقعیتی را به دست می‌آورد تا احساسات و مشکلات خود را عرضه کند و به عبارت دیگر ابراز وجود نماید. والدین باید توجه داشته باشند که در مراحل مختلف بازی روش‌های گوناگونی اتخاذ گردد و نیز همیشه به یاد داشته باشند که به کودک امکاناتی بدهند که او آزادانه و مبتکرانه فعالیت نمایند تا استعدادهای نهفته‌اش به درستی شکوفا گردد. تنها در این صورت است که بازی می‌تواند باعث انگیزش، نشاط، فعالیت، ابتکار و خلاقیت در کودکان گردد (7).

ارزش بازی‌ها

- ارزش تربیتی

کودک خردسال از طریق بازی کردن با انواع مختلف اسباب بازی‌ها، موفق به شناختن شکل‌ها، رنگ‌ها، اندازه‌ها، جنس اشیاء و اهمیت آنها می‌شود. بتدریج که رشد می‌کند در بسیاری از بازی‌ها و ورزش‌ها مهارت بدست می‌آورد. اکتشاف، جمع‌آوری اشیاء و سایر شکل‌های بازی در اواخر دوران کودکی اطلاعاتی را به کودک می‌دهد که او نمی‌تواند در کتاب‌های مدرسه‌اش پیدا کند. کودک هنگام بازی درباره خودش، دیگران و رابطه‌اش با آنها چیزی یاد می‌گیرد. او میزان توانایی‌های خود را با دیگران مقایسه می‌کند و به این ترتیب یک مفهوم روشن‌تر و واقع‌گرایانه‌تر از خود به دست می‌آورد.

- ارزش درمانی

بازی یک وسیله درمانی است. بازی به عنوان یک کاتارسیس برای از میان بردن انرژی سرکوب شده و زیر فشار قرار گرفته، عمل می‌کند. در زندگی روزمره کودک نیاز دارد از تشنج‌هایی که توسط محدودیت‌های محیطی به او تحمیل می‌شود رهایی یابد.

بازی به او فرصت می‌دهد که احساسات خود را به طریقی قابل قبول در اجتماع بیان کند و به وی اجازه می‌دهد انرژی تحت فشار خود را به طریقی بیرون بریزد که از نظر دیگران و کلاً اجتماع مانعی ندارد. کودک از طریق بازی می‌تواند احساساتی از قبیل ترس، رنجش، نگرانی و شادی خود را آنطور که میل دارد در قالب شخصیت‌های دلخواهش بیان کند و کدورت درونی‌اش را بزدايد. به گفته آکس لین بازی درمانی بر اساس این حقیقت بنیاد نهاده شده که بازی وسیله طبیعی کودک برای بیان خود است. بازی موقعیتی است که به کودک داده می‌شود تا احساسات و مشکلات خود را عرضه کند.

- ارزش ذهنی

بازی سبب می‌شود که کودک نیروهای ذهنی خود را به کار اندازد. بازی کودک را در شناخت و کنترل محیط، یاری می‌کند. او را قادر می‌سازد که توانایی‌هایش را بیازماید.

بی‌ارزش سازد. به گفته میلی چامپ، بازی به یک کودک کمک می‌کند که به یک انسان (شخص) تبدیل شود. برای رسیدن به این هدف، باید تعادلی میان بازی و کار کودک باشد (10).

انواع بازی‌ها

- بازی‌های جسمانی

اگرچه هدف از انجام این بازی‌ها تقویت قوای جسمانی کودک است، اما در برخی از انواع تغییر یافته آن به تقویت حواس کودک، توجه بیشتری شده است. از طرف دیگر، اگرچه در ظاهر امر، این بازی‌ها گویای توجه به تقویت جسمانی کودک است، اما حرکت آن مستلزم استفاده از اندیشه کودک بوده و تقویت قوای ذهنی کودک و اجتماعی شدن او نیز از اهداف مهم بازی‌های جسمانی به شمار می‌رود، اگرچه کودکان از نظر ساختمان بدنی و رشد روانی یکسان نمی‌باشند ولی اکثر آن‌ها در سالهای اولیه زندگی سعی می‌کنند نیروهای خود را به کار بیندازند و فعالیت‌های گوناگون انجام دهند. همین فعالیت‌های بدنی سبب رشد جسمانی و هماهنگی آن با حواس کودک می‌گردد.

- بازی‌های تقلیدی

کودک پس از گذشتن از مرحله مالکیت مطلق، در می‌یابد که دنیای پیرامون او بر خلاف تصور اولیه‌اش که می‌پنداشت، دنیا قائم به ذات اوست، در روال عادی خود جریان دارد از این زمان کودک به تقلید نقش-هایی که در باور او جای مستحکمی یافته‌اند، می‌پردازد.

در این زمان کودک از تقلید نقش دوستان و اعضای خانواده لذت می‌برد و این لذت باعث تداوم تجربه می‌شود و این تجربه را به دنیای بازی خود منتقل می‌کند. نکته مهم تقلید این است که نقش اثر چندانی بر رشد همه جانبه کودک ندارد، بلکه مهم مضمونی است که به هر نقش می‌دهد. راهنمایی مربیان و والدین در جهت تطابق نقش تقلیدی کودک با نقش

همچنین ضمن بازی یاد می‌گیرد که میان واقعیت و خیال فرق بگذارد. کودک به هنگام بازی به استدلال می‌پردازد، قضاوت می‌کند، به حل مسایل می‌پردازد و نهایتاً از فعالیت‌های خود نتیجه‌گیری می‌کند، این فعالیت به او کمک می‌کند تا در آینده بتواند متکی به نفس، مستقل و در حل مشکلات توانمند باشد.

- ارزش اجتماعی

فروم عقیده دارد زمانی که کودک پا به عرصه وجود می‌نهد، از شناسایی پدیده‌های دنیای خارج قاصر است، بعدها کودک به تدریج رشد می‌کند و قادر به درک اشیاء خارجی می‌شود، او قادر می‌شود تا میان غذا و منبع جوشش آن تفاوت قائل شود. یکی از عوامل مؤثر در شکل‌بخشی شناخت کودک در این مرحله، بازی است. یعنی به محض آن که کودک قادر به تکان دادن ارادی عضلات خود شد و آنها را تحت کنترل درآورد، قادر به تماس با محیط بیرونی می‌گردد. فروبل معتقد است که باید کودک را برای زندگانی اجتماعی تربیت نمود، زیرا در کودک توان بالقوه اجتماعی بودن موجود است و صرفاً همشینی با دیگران باعث به فعل درآمدن توان بالقوه اجتماعی کودک می‌شود. او می‌افزاید که همشینی با دیگران می‌تواند به صورت بازی انجام شود و در این هنگام بازی علاوه بر تکامل نیروهای جسمی و عقلی کودک باعث می‌شود تا او در مورد پرورش ویژگی‌های اخلاقی خود نیز به موفقیت‌هایی نائل شود. (۶)

- ارزش جسمانی

بازی‌های توأم با فعالیت برای تکامل رشد عضلانی کودک و ورزش دادن قسمت‌های مختلف بدنش لازم است. ضمناً این نوع بازی‌ها برای صرف انرژی اضافی کودک نیز مفید است. منافع جسمانی بازی را می‌توان از طریق نرمش کردن و دولا و راست شدن به دفعات مختلف در روز نیز بدست آورد ولی چون کودک ارزش واقعی ورزش را درک نمی‌کند، ممکن است علیه آن طغیان کند و با چنان بی‌میلی تن به انجام آن دهد که هر نوع نفع احتمالی را در مقابل «تنش عاطفی»

دیده و تجربه کرده است، الگو برداری می‌کند، در حالی که در بازی‌های تخیلی، کودک با استفاده از تجربه‌های گذشته خود، رویدادهای تازه‌ای را که در سابق برخورد چندانی با آن نداشته است را بوجود می‌آورد.

بازی‌های تخیلی ریشه در خلاقیت کودک دارد. نظریه پردازان خلاقیت کودک را همگام با قدرت تخیل کودک در نظر می‌گیرند و عقیده دارند که رشد تخیل کودک در هنگام کودکی و از طریق بازی می‌تواند باعث گردد تا کودکان در آینده، هنرمندان، نویسندگان، نقاشان، مخترعین و کاشفانی بزرگ گردند (۱).

مراحل مختلف بازی‌های کودکان

- بازی‌های انفرادی: کودک در سنین پایین، بیشتر اوقات را به تنهایی بازی کرده و به کودکان دیگری که اطرافش باشد، توجهی ندارد. حواس وی متوجه اشیاء و چگونگی آنهاست. در حدود یک سالگی به مفهوم «کنش و واکنش» پی برده و دوست دارد اشیاء را بیاندازد و از دیگران بخواهد که شیء را از زمین برداشته و به او بدهند.

- بازی‌های فردی در مجاورت گروه: در حدود ۲ سالگی کودکان به تدریج از بازی کنار دیگران لذت می‌برند البته در این مقطع سنی آنها خیلی به اطرافیان توجه ندارند و با خود مشغول بازی هستند.

- بازی‌های اجتماعی، گروهی: در حدود ۳ سالگی اغلب کودکان تمایل پیدا می‌کنند در گروه‌هایی کوچک سه-چهار نفری بازی کنند یا دیگران در بازی آنها شرکت کنند و آنها را در بازی خود شریک کنند، بازی کودکان در این مرحله جنبه اجتماعی و گروهی پیدا می‌کند.

بازی‌های گروهی را می‌توان به ۳ دسته تقسیم کرد: الف- بازی‌های غیرارادی «فعال» ب- بازی‌های تخیلی و تقلیدی- بازی‌های بیانی و مکالمه‌ای (۷).

واقعی او عامل مهم در ساخت شخصیت کودک به حساب می‌آید.

- بازی‌های نمایشی

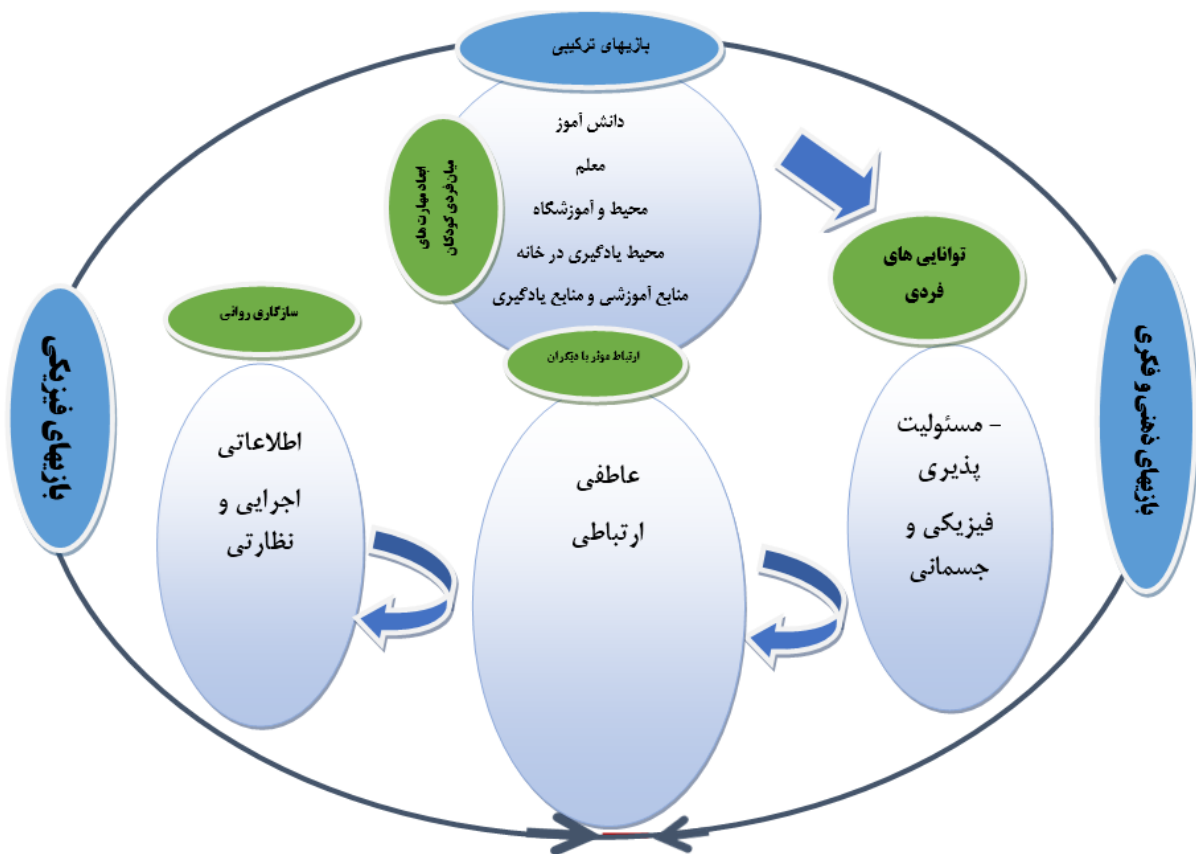
اگرچه بازی‌های تقلید و بازی‌های نمایشی با هم مشترکند و در حقیقت بازی‌های نمایشی، خود نوعی از بازی‌های تقلیدی است، اما نکته ظریف اینجاست که در بازی‌های تقلیدی کودک، سعی به تقلید نقش دارد، در حالی که در بازی‌های نمایشی کودک، علاوه بر تقلید نقش، انتظار خود از آن نقش را نیز بیان می‌نماید. بازی نمایشی می‌تواند کمک نماید تا طفل از خود مرکزی بیرون آید و متوجه بیرون خود شود و به کودک فرصت می‌دهد تا شخصیت درونی خود را ابراز نماید و به آشکار سازی شخصیت خود همت گمارد.

- بازی‌های نمادی

در بسیاری از اوقات محدودیت‌ها مانع دست‌یابی کودک به ابزار و وسایلی است که در بازی‌های تقلیدی و نمایشی به آن نیاز دارد. در اینجا کودک برای حل مشکل خود به بازی‌های نمادی رو می‌نماید. بر تکه‌ای چوب سوار می‌شود و حیوانات را هدایت می‌کند و یا با تکه‌ای چوب صدای رگبار مسلسل را تقلید می‌کند. کودک تمام آرزوهای خود را با استفاده از وسایل نمادی از طریق بازی به بیرون فرا می‌افکند و این خود یکی از بهترین راه‌های بازی درمانی است (۱۰).

- بازی‌های تخیلی

کودک از همان زمان آشنایی خود با جهان خارج نیروی تخیلی قوی دارد و بنابراین از این قدرت خود در بازی‌ها به نحوی مطلوب استفاده می‌کند. این نوع بازی‌ها در حقیقت میدانی برای تجلی قدرت خلاقیت کودک است به عبارتی دیگر، هرچه قدرت تخیل او قوی‌تر باشد، بازی‌های تخیلی قوی‌تر انجام خواهد داد. تفاوت این نوع از بازی‌ها با بازی‌های نمادی در آن است که، در بازی‌های تقلیدی، بازی‌های نمایشی و حتی بازی‌های نمادین، کودک از آن چه

شکل ۱. الگوی بازی آموزشی با تاکید بر رشد مهارت میان فردی کودک

عوامل مؤثر در بازی

- جنسیت: بازی دختران و پسران با هم متفاوت است. دختران به بازی های آرام و ساکت می پردازند در حالی که پسران از بازی های دارای فعالیت بدنی بیشتر لذت می برند. دخترها بازی با عروسک را دوست دارند در حالی که پسرها از بازی هایی که نشان دهنده قدرت و نیروی بدنی آنهاست مثل کشتی گرفتن، دویدن و توپ بازی لذت می برند. (۲)

- سن: بازی خاص در هر سن برای کودک متفاوت است. مرحله اول کودکی شامل تولد تا ۳ سالگی است، بازی بیشتر انفرادی است و توجه کودک به شناسایی اندامها و اشیاء و چگونگی استفاده از آنهاست. مرحله دوم کودکی شامل سنین سه تا هفت سالگی است. بازی های گروهی علاوه بر بازی های انفرادی مورد توجه کودک قرار می گیرد که با توجه به سن و جنسیت به تدریج از یکدیگر متمایز می شوند.

- عوامل محیطی: این عامل که بستگی به ویژگی های کودک ندارد در تعیین بازی ها نقش عمدهای دارد. مکان و فضای

بازی، شوق تحرک را در کودک بر می انگیزد. در صورتی که محل تاریک و نور، فرصت جست و خیز را از طفل می گیرد. -هوش: عبارت است از نیروی سازگاری انسان با محیط خود. کودکان باهوش مشتاق بازی های رمزی و نمودگاری هستند، اما کودکان باهوش متوسط با بازی های ساده خود را مشغول می کنند و حال آن که کودکان معلول، اعم از جسمی یا ذهنی، وسایل بازی خود را با شدت به اطراف می کوبند و آن ها را خورد می کنند. شاید علت این گونه اعمال آن باشد که این قبیل کودکان توان سازگار با محیط را ندارند (ب) خلاقیت: خلاقیت عبارت است از تصرف ذهن در مجموعه معلومات اکتسابی و صورت های ذهنی که از قبل به منظور ابداع و آفرینش در ذهن شخص گرد آمده است و مبنای آن تخیل است. بنابراین کودکانی که از نیروی تخیل بیشتری برخوردارند می توانند مبدا و آفریننده باشند و با قدرت خلاقه ای که دارند به بازی ها جهت دهند و آن ها را بر حسب ذوق خود جذاب تر و لذیذ تر کنند.

ارتباط عبارت است از مبادله اطلاعات بین دو یا چند نفر به وسیله علائم مشترک؛ به عبارتی کلیه فعالیت‌های گفتاری، نوشتاری و کرداری که برای انتقال معنی و مفهوم و یا اثرگذاری و نفوذ به دیگران، مورد استفاده قرار می‌گیرد (۳۷).

ارتباطات میان فردی

ظهور مبحث ارتباطات میان فردی از سال ۱۹۷۰ بود. برخی عمده‌ترین ویژگی ارتباطات میان فردی را تعداد افراد در فضای ارتباط و برخی نیز بافت صمیمانه ارتباط عنوان کرده‌اند. لیکن شاخصه اصلی ارتباطات میان فردی «تعاملی» بودن آن است. ارتباطات میان فردی در حقیقت نوعی از تعامل است.

ارتباطات میان فردی را در شکل علمی آن بصورت زیر تعریف کرده‌اند:

«یک تعامل گزینشی، نظام‌مند، منحصر به فرد و رو به پیشرفت است که سازنده شناخت ظرفیت از یکدیگر و محصول این شناخت است و موجب خلق معانی مشترک در بین آنها می‌شود» (۳).

مدل‌های آموزشی ارتباطات میان فردی کودکان

- مدل‌های خطی: هارولد لاسول در سال ۱۹۴۸ مدل ارتباطی خود را ارائه داد. در این مدل یک نفر بر دیگری تأثیر می‌گذارد. این دیدگاه شامل پنج عنصر، چه کسی، چه می‌گوید، در چه کانالی، به چه کسی و با چه تأثیری می‌باشد.

کلورشنون و وارن ریور بعدها با تکمیل مدل لاسول در سال ۱۹۴۹ به مدل خود عنصر پارازیت را افزودند. این دو مدل سه ضعف عمده داشتند اولاً جریان ارتباط در آنها یک طرفه است و دوماً شنوندگان منفعلانه پیامهای فرستنده را دریافت و پاسخی نمی‌دهند (۲۰).

(مقصد) گیرنده → علامت دریافتی → علامت = کانال

→ پیام → منبع اطلاعات

ضعف سوم آن است که ارتباطات اساساً فرایندی پویاست ولی این مدل‌ها ارتباطات را ایستا جلوه می‌دهند (۱۲).

- عامل تغذیه و بهداشت: نیرویی که کودک از تغذیه می‌گیرد، در تحرک وی برای بازی نقش فراوان دارد. عدم مراقبت‌های بهداشتی ممکن است کودک را رنجور کرده و با لجاجت حوصله بازی را از وی بگیرد (۳۰).

تأثیر بازی در ایجاد و پرورش خلاقیت کودکان

دوران کودکی نقش حساس و تعیین کننده‌ای در تکوین شخصیت اجتماعی او ایفا می‌کند. رابطه میان تفکر و عمل در سنین کودکی در مرحله آمادگی و پیش از دبستان شکل می‌گیرد، کودک در تلاش برای شناخت عجایب و شگفتی‌های محیط پیرامونش که عمدتاً از طریق تجارب عملی صورت می‌گیرد، جدی‌تر می‌شود. این تجارب عملی را کودک در قالب بازی هر روزه تکرار می‌کند و همین فعالیت‌های طبیعی کودک مناسب‌ترین راه برای بروز و رشد استعداد و خلاقیت اوست. در جریان همیشگی بازی، مهارت‌های جسمی و ذهنی کودک یعنی دقت، تخیل، نظم و ترتیب، چابکی و غیره رشد می‌یابند و تکامل در این مهارت‌ها انگیزه و محرک اصلی کودک در جهت کسب تجارب اجتماعی و رشد شخصیتی او می‌شوند.

کودک از راه بازی علاوه بر بروز توانایی‌ها و استعدادهايش، به علائقی، خواست‌ها، ضعف‌ها و نکات مثبت و منفی خود پی می‌برد. کودک با شناخت این ویژگی‌ها ساخت شخصیتی خود را محکم‌تر می‌کند. رفتار و حرکات کودکان در بازی کاملاً واقعی است. احساسات، شادی و اندوهشان، حقیقی، صادقانه و بدون تزویر و ریاکاری است.

نقش‌های تقلیدی از بزرگسالان در بازی آمیخته‌ای از ابتکار و خلاقیت به همراه تجارب شخصی‌اش است و این نقش‌ها می‌تواند بازتابی از نیازها و آرزوهایش باشد، خلاقیت و فعالیت‌های فردی کودک را در بازی‌های گروهی که به صورت صحیح و اصولی تشکیل شده، می‌توان تکامل بخشید (۷).

مهارت‌های میان فردی

ارتباطات (مهارت‌های ارتباطی)

- مدل‌های تعاملی: بازخورد اصلی‌ترین عنصر این مدل- هاست. ویلیبر شرام (۲۱) یکی از صاحبان این مدل‌های ارتباطی است. وی معتقد است که بازخورد در فرآیند ارتباط، نوع ثانویه پیام است. پیام‌دهندگان در حقیقت پیام را در درون میدان شخصی تجربه خود خلق و تفسیر می‌کنند. هرچه میدان تجربی افراد همپوشی بیشتری داشته باشد، افراد منظور یکدیگر را بهتر می‌فهمند.

انواع ارتباطات میان فردی

- روابط خانوادگی

روابط خانوادگی یکی از مهم‌ترین انواع روابط بین فردی است. محیط‌های خانوادگی به عنوان اولین محیط تربیتی فرد و عامل بسیار موثر بر رشد وی است. تاثیر خانواده از زمان بسته شدن سلول نطفه بر فرد آغاز و در تمام طول زندگی وی ادامه می‌یابد. هرگونه بی‌توجهی و سستی در تربیت کودک، عواقب ناگواری برای او بوجود می‌آورد. به عبارتی می‌توان گفت رفتار هر فرد، واکنشی به رفتار والدین و محیط تربیتی او است. تجارب تلخ دوره کودکی موجب بوجود آمدن مشکلات رفتاری از قبیل پرخاشگری، افسردگی، طلاق، بزهکاری^۱ و غیره می‌شود (۸). والدین نه تنها از طریق انتقال ژنتیک بلکه از طریق آشنایی کودک با زندگی جمعی و فرهنگ جامعه نقش موثری دارند. همچنین موقعیت اجتماعی خانواده، وضع اقتصادی آن، عقاید، آداب و رسوم، آرزوهای والدین، شیوه‌های فرزند پروری، سن اولیا و فرزند چندم خانواده بودن افکار و روابط آتی کودک را تعیین می‌کند.

روابط همسالان

برخلاف روابط کودک با خانواده، رابطه با دوستان و همسالان، رابطه ای مبتنی بر تساوی و تفاهم است. برخی از جامعه‌شناسان و روانشناسان معتقدند تاثیر همسالان عمیقتر از تاثیر بزرگسالان در کودکی و به ویژه در نوجوانی است. زیرا فاصله سنی زیاد باعث ایجاد روابط تلقینی و تحمیلی می‌شود. اما چیزهایی که کودکان از همسالان یاد می‌گیرند از طریق

تعامل و تفاهم است. کودک و نوجوان بسیاری از مهارت‌های اجتماعی و هنجارهای جامعه از جمله الگوی همکاری، دوستی، روابط متقابل، کسب رضایت و حل مسئله را از طریق سرمشق دهی و سرمشق‌گیری یاد می‌گیرد. همچنین ارتباط با همسالان موجب تغییر یا تحکیم نگرش‌های قبلی کودک و یا ایجاد رفتارهای جدید می‌شود. گروه همسالان با هر یک از اعضای خود شرط می‌کند که نسبت به گروه مخلص و پاک دامن باشند و از هر نوع سخن چینی و جاسوسی خودداری کنند، به گروه و ارزش‌های آن احترام بگذارند و در صورت لزوم به آن کمک کنند، کینه توز نباشند و به حکمرانی و سوء استفاده از گروه نپردازند. کودک مجبور است برای برقراری ارتباط با گروه مرتب رفتار خود را مورد ارزیابی قرار دهد و در برقراری رابطه رفتارهای موثر و مفید نشان دهد و از بروز رفتارهای ناخوشایندی که باعث طرد او از گروه می‌شود جلوگیری کند (۳).

در مجموع بازی‌های ذهنی و فکری، فیزیکی، و ترکیبی از مهمترین بازی‌هایی هستند که بر بر رشد مهارت میان فردی کودکان تاثیر دارند. بازی‌های فکری چاله‌هایی هستند که انسان را برای حرکت در مسیر ناهموار و پر پیچ و خم زندگی آماده می‌کند. وقتی کودک در زمان مناسب بتواند در این چاله‌ها قرار گرفته و خودش آن‌ها را حل کند، آمادگی روبرو شدن با مشکلات و مسائل مختلفی که در زندگی رخ می‌دهد را خواهد داشت. همانطور که بدن برای قوی شدن نیاز به ورزش دارد مغز انسان نیز برای رشد نیاز به اندیشه و تفکر دارد، و باعث می‌شود فرد از نظر ذهنی، قوی‌تر، قدرتمند و باهوش‌تر شود. بازی‌های فکری و ذهنی موجب درگیر شدن ذهن فرد شده و او را وادار به فکر کردن می‌کند. به این ترتیب ذهن تقویت می‌شود و یک ورزش مغزی محسوب می‌گردد. بازی‌های فکری، فیزیکی، و ترکیبی عموماً باعث می‌شوند تا کودکان در ذهن خود برنامه‌ریزی کنند، نقشه بکشند و تلاش کنند، اطلاعاتی را به خاطر بسپارند که در شکست دادن حریفان به کمک‌شان می‌آیند. وقتی که از مغزشان به اندازه

کافی کار بکشند، از اختلالات حافظه و... دور خواهند ماند. هدف از انجام بازی فکری، بهبود حافظه، قدرت تفکر، افزایش سرعت انتقال و تقویت مهارت‌های شناختی است. فرآیند رشد از طریق عوامل ژنتیکی کنترل می‌شود و نه عوامل محیطی. نظریه بالیدگی آرنولد گزل از رشد و تکامل بر بالیدگی سیستم‌های عصبی، به عنوان محرک اصلی جنبه‌های بدنی و حرکتی رفتار انسان تأکید دارد. متخصصان بالیدگی اهمیت فرآیندهای بیولوژیکی را در رشد فردی تا مرز رد اثرات محیطی مورد استدلال قرار دادند. یافته‌های این پژوهش با دیدگاه پیازه^۲ مبنی بر تعامل ژنتیک و محیط در رشد، سازگار و همسوست، چرا که به نظر او کودکان از طریق تجربه‌ی فعال به بهترین وجه یاد می‌گیرند و بازی و فعالیت باید روش آموزش در دوران کودکی باشد و فرصت‌هایی نیز برای کودکان فراهم شود تا با دیگران به تعامل پردازند و از این طریق تجربه کسب کنند. همچنین در نظریه پردازش گری^۳ اطلاعات اجتماعی به اهمیت نقش تجارب حرکتی و پردازش هر چه بهتر محرک اجتماعی در رشد مهارت‌های میان فردی اشاره شده است. بر طبق این نظریه، کودک به عنوان یک مجموعه دایم با محرک‌های گوناگون دریافت شده در محیط، از طریق حواس مواجه می‌شود و از همه آن‌ها به نحوی تأثیر می‌پذیرد، لذا توجه به تجربیات محیطی از اهمیت به سزایی برخوردار است. روند اجتماعی شدن کودکان با فعالیت‌های اولیه حرکتی آغاز می‌گردد. همچنین تعامل با هم سالان و میزان تحرک فرد نیز جزء عوامل تأثیرگذار در رشد اجتماعی و میان فردی کودک محسوب می‌شوند.

نتیجه گیری

مهمترین ابعاد مهارت‌های میان فردی در کودکان عبارتند از: ارتباط موثر با دیگران، توانایی‌های فردی، و سازگاری روانی

و هوش هیجانی. می‌توان گفت همه کودکان نیازهای گوناگون دارند و هر روز مقداری از وقت و انرژی خود را صرف تلاش در تأمین این نیازها می‌کنند. در زندگی همه موجودات زنده، تسلسل پیدایش نیاز و ارضا آن به چشم می‌خورد و برای تأمین نیازهایش تلاش می‌کند تا با محیطی که در آن زندگی می‌کند سازگار شود، این تلاش در کودکان جریانی پویا و بدون انقطاع است. سازگاری کودکان دو جنبه دارد؛ سازگاری انسان با خویشتن و سازگاری انسان با دیگران، درون و بیرونی که انسان باید با آن سازگار شود، در حقیقت دو روی یک سکه است و با هم روابطی بسیار پیچیده و نزدیک دارند. نقش بسیار مهم اساسی آموزش در زندگی کودکان از زمان‌های گذشته تاکنون بر هیچ کس پوشیده نیست، زیرا آموزش صحیح می‌تواند کودک را به یادگیری علوم و فنون و سعادت زندگی هدایت کند. در دنیای امروز کودکان مهارت‌هایی را لازم دارند تا بتوانند در فضای مطلوب زندگی با مسائل سازگاری یابند و این مهارت‌ها توسط والدین و یا مربی و یا معلم به کودکان عرضه می‌شود. یکی از عوامل و مشکلات اساسی کودکان، فقدان توانایی‌های ارتباطی میان فردی لازم و اساسی در زندگی روزمره است، بسیاری از کودکان در رویارویی با همسالان خود فاقد توانایی‌های لازم و اساسی هستند و همین امر آنان را در مواجهه با مسائل ارتباطی آسیب پذیر کرده است. افسردگی، اضطراب تنهایی، طردشدگی، کم رویی، خشم و تعارض در روابط بین فردی از جمله مشکلاتی هستند که بسیاری از کودکان جامعه با آن دست به گریبان هستند، این قبیل مشکلات به نوعی ریشه بسیاری از آسیب‌های اجتماعی نیز محسوب می‌شوند. عقیده بر این است که ارتقاء مهارت‌های میان فردی در بهبود و سلامت روانی کودکان موثر است. این توانایی‌ها کودکان را برای مقابله موثر با موقعیت‌ها یاری می‌کنند و آن‌ها را قادر می‌سازند تا در

ارتباط با سایر افراد به گونه‌ای مثبت و سازگارانه عمل نموده و سلامتی، به ویژه سلامت روان شناختی خود را تأمین می‌نمایند.

نتایج نشان می‌دهد که مدل بازی آموزشی با تأکید بر رشد مهارت‌های فردی کودکان بر رشد مهارت‌های میان فردی در کودکان پیش‌دبستانی تأثیر دارد. در تبیین این یافته می‌توان گفت همیشه تربیت بدنی اطفال با «بازی» همراه است؛ زیرا برای کودکان بازی اهمیت کمتری از ورزش ندارد و با غریزه و طبیعت نیز سازگاری است. یک کودک سالم را نمی‌توان در جمع افراد یا تنها بدون حرکت، بدون سرگرمی و بیکار یافت. اعضای بدن و فکر کودک مرتب در حال حرکت و فکر کردن دارند و به دنبال چیزهای نو و تازه می‌گردند. بخش عمده‌ای از زندگی کودک در بازی و فعالیت‌های اکتشافی در مورد دنیای پیرامونش است. بازی، دنیای کودک و مرکز توجه اوست و بخش عمده‌ای از ساعات زندگی روزانه آنان را فرا گرفته است. بازی موجب می‌شود کودک اطلاعات بیشتری در مورد خود، بدن و پتانسیل حرکتی‌اش بیاموزد. کودکانی که مهارت‌های فردی مطلوبی دارند و مشکلات رفتاری عمده‌ای ندارند، در ایجاد رابطه با همسالان و یادگیری در محیط آموزشی موفق‌تر از کودکانی هستند که فاقد این مهارت‌ها هستند، زیرا مهارت‌های اجتماعی ناکافی و مشکلات رفتاری عمده سبب ایجاد روابط بین فردی ضعیف و رشد اجتماعی نامطلوب می‌شود. بازی آموزشی روشی است که با آن، ابزارهای طبیعی بیان حالت کودک یعنی بازی، به عنوان روش درمانی او به کار گرفته می‌شود و به کودک کمک می‌کند تا فشارها و احساسات خویش را کنترل کند. علاوه بر این، در این نوع بازی درمانی از روش‌هایی مانند خود نظارتی و فنون مدیریت وابستگی از جمله تقویت مثبت، شکل دهی، خاموش‌سازی و سرمشق‌دهی استفاده می‌شود که رشد اجتماعی و بهبود مهارت‌های میان فردی در راستای کاهش مشکلات رفتاری و سازگاری از جمله اهداف نهایی آن هستند. عده‌ای معتقدند همین که کودک به نحوی بازی با اشیاء را شروع کرد، واکنش

او نسبت به کودکان دیگر تغییر می‌کند. گفته می‌شود بازی رشد روانی کودک را افزایش می‌دهد و کودکان فاقد اسباب بازی از لحاظ شناختی از همسالان خود عقب‌ترند. شخصیت کودک در ضمن بازی شکل می‌گیرد، دگرگونی‌های زیادی در روحیات و خلیقات او روی می‌دهد و همه این‌ها تکامل و پیشرفت را برای کودک مهیا می‌کند. عده‌ای دیگر معتقدند که بازی راه را برای دوستی و مراوده میان کودکان همسال می‌گشاید و کودک کم‌کم خود را عضوی از یک جمع احساس می‌کند و به ارزیابی منصفانه رفتار و کردار خویش و همبازی‌هایش می‌پردازد. در حین بازی، شخصیت کودک به سوی اتحاد و همکاری با همبازی‌ها شکل می‌گیرد و شور و شوق و احساس مسئولیت در او به وجود می‌آید. بازی امکان تجربه و تعامل‌های مستقیم با عوامل محیطی را برای کودک فراهم می‌کند. بازی نه تنها بر رفتارهای هوشمندانه و قابل مشاهده کودک اثر دارد، بلکه بر ساخت فیزیولوژیکی مغز او تأثیر غیرقابل انکار دارد. در دنیای امروز بازی نوعی از بیان خواست‌های درونی کودک است و در واقع می‌توان گفت محتوای بازی انتخابی کودکان اغلب انعکاسی از خواست درونی آنهاست. کودک سعی می‌کند تا مشکلات عاطفی و روانی خود را در بازی منعکس کند و سپس راه‌حلی برای غلبه در آن‌ها دریابد. کودک در بازی‌های خود به عنوان وسیله‌ای طبیعی عواطف و احساسات ترس‌ها، تردیدهای خود را بیان می‌دارد. بیان حالات درونی خود وسیله‌ای برای برقراری ارتباط واقعی کودک با دنیای بیرونی است. کودک از طریق بازی مهر و عاتقه و خشم و کینه، تنش‌ها، ناکامی‌ها، ناامنی‌ها، ترس‌ها، آشفتگی‌های خود را به نمایش می‌گذارد و از این طریق به نوعی آرامش عاطفی دست می‌یابد. بازی در شخصیت‌سازی و رشد کودک نیز تأثیر فراوان دارد. بازی وسیله کسب تجربه‌های پرارزشی است که کودکان در خلال آن از جهت احساسی، اجتماعی و روانی رشد می‌کنند. الگوهای رفتاری آنان در بازی شکل می‌گیرد. در پیش‌دبستان مهارت‌های میان فردی کودکان در تعامل با همسالان از طریق طریق بازی‌ها شکل می‌گیرد. بازی به عنوان رشد اجتماعی و

حق خود دفاع کنند و به قوانین و حقوق دیگران احترام بگذارند. چنین رفتارهایی به کسب برخی مهارت های میان فردی کمک می کنند. به طور کلی می توان گفت شناخت مهارت های میان فردی و آموزش آن در دوره پیش دبستان بسیار اهمیت دارد، زیرا کمک به رشد این مهارت ها به خصوص در دوره پیش دبستان موجب سازگاری هر چه بیشتر کودک در دوره های بعد می شود.

شناختی کودکان و حالت ابتدایی تعامل همسالان با کودکان خردسال است. بازی یک ابزار بالینی قابل قبول در مداخلات برای کودکان خردسال و همچنین ارزیابی وضعیت عاطفی آنها است. بازی هایی که کودکان با همسالانشان انجام می دهند، تجربه های اجتماعی متفاوتی را برای آنها فراهم می کند و به آنان کمک می کند تا خودشان را بشناسند. آنها یاد می گیرند چطور ابراز وجود کنند، دیگران را بپذیرند، از

منابع

الف) فارسی

- ۱-آزمون-ج. آجودان گرکانی-م. بازی و ورزش: فعالیت های حرکتی مناسب برای کودکان ۵ تا ۷ ساله. سازمان پژوهش و برنامه ریزی آموزشی-۱۳۹۰، چاپ ۳.
- ۲-پورحسین-ر. حبیبی-مجتبی. عاشوری-احمد. قنبری-نیکزاد. ریاحی-یاسمن. قدرتی-سعید. میزان شیوع اختلالات رفتاری در کودکان پیش دبستانی. *مجله اصول بهداشت روانی*-۱۳۹۴-شماره: ۵؛ ۲۳۴-۲۳۹.
- ۳-حیدرنیا-ع. و کیلی-مسعود. نیکنامی-شمس الدین. ارتباط شناسی و مهارت های ارتباطی میان فردی. *نشر دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی زنجان*-1395. شماره: ۱.
- ۴-رجب پور-م. مکوند حسینی-ش. رفیعی نیا-پ. اثربخشی گروه درمانی رابطه والد-کودک بر پرخاشگری کودکان پیش دبستانی *روان شناسی بالینی*-1394-شماره: ۱؛ ۶۵-۷۴.
- ۵-صبوری خسروشاهی-ح. آموزش و پرورش در عصر جهانی شدن؛ چالش ها و راهبردهای مواجهه با آن. *مطالعات راهبردی سیاستگذاری عمومی*. ۱۳۹۱-۱(۱)؛ ۱۵۳-۱۹۶.
- ۶-فروغی پور-ح. مدیریت مهارت های ارتباطی کودکان از طریق بازی های پرورشی. *مدیریت ارتباطات در رسانه های ورزشی*-1395-۴(۱۴)-۴۵-۴۰.
- ۷-مقدم-م. ترکمان-م. بازیهای آموزشی برای مربیان و اولیای کودکان قبل از دبستان، تهران، نشر سازمان پژوهش و برنامه ریزی آموزشی-1390-چاپ ۱۲.
- ۸-وکیلی-م. نیکنامی-ش. و حیدرنیا-ع. ارتباط شناسی و مهارت های ارتباطی میان فردی. *نشر دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی زنجان*-1390، چاپ ۱.

ب) انگلیسی

- 9-Ashraf- N., Bau, N., Low, C., & McGinn, K.. Negotiating a better future: How interpersonal skills facilitate intergenerational investment. *The Quarterly Journal of Economics*.2005 :135(2), 1095-1151.
- 10-Cabrera, N. J., Karberg, E., Malin, J. L., & Aldoney, D. THE MAGIC OF PLAY: LOW-INCOME MOTHERS' AND FATHERS' PLAYFULNESS AND CHILDREN'S EMOTION REGULATION AND VOCABULARY SKILLS. *Infant mental health journal*.2017:38(6), 757-771.
- 11-Denis' A, T., & Morris, M. H *Creative Play Therapy with Adolescents and Adults: Moving from Helping to Healing*. Routledge.2019.
- 12-DeRosier- M. E., & Thomas, J. M. Hall of heroes: A digital game for social skills training with young adolescents. *International Journal of Computer Games Technology*, 2019.

- 13-El Mawas- N., Truchly, P., Podhradský, P., & Muntean, C. The effect of educational game on children learning experience in a Slovakian school. In *CSEDU-7th International Conference on Computer Supported Education*.2019.
- 14-Ferreira- S. M., Gouin-Vallerand, C., & Hotte, R. Game based learning: a case study on designing an educational game for children in developing countries. In *2016 8th International Conference on Games and Virtual Worlds for Serious Applications (VS-GAMES)2016*: (pp. 1-8). IEEE.
- 15-Gasparini- D. H. Self-Advocacy; The Importance of Building Interpersonal-Communication and Help-Seeking Skills in Elementary School Children.2014.
- 16-Gerdes- P. Exploring the game of Julirde: A mathematical-educational game played by Fulbe children in Cameroon. *Teaching Children Mathematics*, 7(6), 321-327.2001.
- 17-Hartas- D. *Dyslexia in the early years: a practical guide to teaching and learning*. Routledge.2013.
- 18-Keating- J., Hutchinson, P., Miller, J. M., Bennett, A., Larsen, D. A., Hamainza, B., & Eisele, T. P. A quasi-experimental evaluation of an interpersonal communication intervention to increase insecticide-treated net use among children in Zambia. *Malaria journal*, 11(1), 1-10.2012.
- 19-Knobloch- L. K.Relational uncertainty and interpersonal communication. *New directions in interpersonal communication research*, 69-93.2012.
- 20-Kozima- H., Nakagawa, C., & Yasuda, Y. Children–robot interaction: a pilot study in autism therapy. *Progress in brain research*, 2007:164, 385-400.
- 21-Ladd- G. W., Buhs, E. S., & Troop, W. Children’s interpersonal skills and relationships in school settings: Adaptive significance and implications for school-based prevention and intervention programs. *Blackwell handbook of childhood social development*, 2002:394-415.
- 22-Lane- K. L., Givner, C. C., & Pierson, M. R. (2004). Teacher expectations of student behavior: Social skills necessary for success in elementary school classrooms. *The Journal of Special Education*.2004: 38(2), 104-110.
- 23-Miller- J. L., & Kocurek, C. A. Principles for educational game development for young children. *Journal of Children and Media*, 2017:11(3), 314-329.
- 24-Moran- J. D., Sawyers, J. K., Fu, V. R., & Milgram, R. M. Predicting imaginative play in preschool children. *Gifted Child Quarterly*,1984: 28(2), 92-94.
- 25-Pangrazi- R. P., & Beighle, A. *Dynamic physical education for elementary school children*. Human Kinetics Publishers.2019.
- 26-Pavey- B. *Dyslexia and Early Childhood: An essential guide to theory and practice*. Routledge.2016.
- 27-Pörhölä- M., & Lahti, H. The use of interpersonal communication technologies to establish and maintain peer relationships. *The impact of technology on relationships in educational settings*.2012.
- 28-Robinson- C. D. *Associations among preschool classroom climate, children’s social interpersonal skills, and early elementary school adjustment in children at-risk for school failure* (Doctoral dissertation, Purdue University).2013.
- 29-Sandseter- E. B. H. Affordances for risky play in preschool: The importance of features in the play environment. *Early childhood education journal*,2009: 36(5), 439-446.
- 30-Saxe- G. B., & Guberman, S. R. Emergent arithmetical environments in the context of distributed problem solving: Analyses of children playing an educational game. In *Thinking practices in mathematics and science learning* .2013:(pp. 247-266). Routledge.
- 31-Schottelkorb- A. A., Swan, K. L., & Ogawa, Y. Intensive Child-Centered Play Therapy for Children on the Autism Spectrum: A Pilot Study. *Journal of counseling & development*,2020: 98(1), 63-73.
- 32-Spivak- A. L., & Farran, D. C. Predicting first graders’ social competence from their preschool classroom interpersonal context. *Early Education and Development*,2016: 27(6), 735-750.
- 33-Sugishita- S., Fukushima, K., Kasai, N., Konishi, T., Omori, K., Taguchi, T., & Ojima, T. Language development, interpersonal communication, and academic achievement among Japanese children as assessed by the ALADJIN. *Annals of Otolaryngology, Rhinology & Laryngology*,2012: 121(4), 35-39.
- 34-Swan- K. L., Kaff, M., & Haas, S. Effectiveness of Group Play Therapy on Problematic Behaviors and Symptoms of Anxiety of Preschool Children. *The Journal for Specialists in Group Work*, 2019:44(2), 82-98.
- 35-Tan- J. L., Goh, D. H. L., Ang, R. P., & Huan, V. S. Participatory evaluation of an educational game for social skills acquisition. *Computers & Education*,2013: 64, 70-80.
- 36-Trawick-Smith- J., & Dziurgot, T. ‘Good-fit’teacher–child play interactions and the subsequent autonomous play of preschool children. *Early Childhood Research Quarterly*, 2011:26(1), 110-123.
- 37-Tsai- H. C., & Liu, S. H. Relationships between time-management skills, Facebook interpersonal skills and academic achievement among junior high school students. *Social Psychology of Education*,2015: 18(3), 503-516.
- 38-Vos- N., Van Der Meijden, H., & Denessen, E. Effects of constructing versus playing an educational game on student motivation and deep learning strategy use. *Computers & Education*,2011: 56(1), 127-137.

Original Article

Designing a game model based on interpersonal skills (individual abilities, effective communication and psychological adaptation and emotional intelligence) of children

Received: 30/04/2022 - Accepted: 11/09/2022

Meysareh Keramati ¹
Akbar Mohammadi ^{2*}
Sara Haghighat ³

1 PhD student in educational psychology, Garmsar Branch, Islamic Azad University, Garmsar, Iran.

2 Assistant Professor of Psychology, Garmsar Branch, Islamic Azad University, Garmsar, Iran.

(Corresponding author)

3 Assistant Professor of Psychology, Garmsar Branch, Islamic Azad University, Garmsar, Iran.

Email: psychic2006@gmail.com

Abstract

Introduction: The purpose of the present research The purpose of this research was to design an educational game model with an emphasis on the development of children's interpersonal skills and emotional intelligence and its effectiveness on this skill in preschool children. Early interpersonal behaviors help the child adapt in school and achieve success. Young children who enter school with weak interpersonal skills have many problems, including rejection by peers, behavioral problems, and low levels of academic progress. Having interpersonal skills enables the child to create interpersonal relationships and at any stage of life. To strengthen your interpersonal relationships. People start the socialization period from the time of their birth and structure their life through social skills. Interpersonal skills provide compatibility and social adaptation as well as interaction and communication with peers and others. The research method from the point of view of the goal is a basic research which is based on the exploratory mixed research method. The findings show that interpersonal skills are one of the tools that It enables a person to adapt socially, create and maintain interpersonal relationships that are learned from the first years of life and have short-term and long-term effects throughout a person's life. People whose interpersonal skills develop, achieve self-satisfaction and are socially responsible and useful people.

Acknowledgement: There is no conflict of interest